

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdu a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **S. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7 - Holešovice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 8. 2014, č. j. 22 A 98/2014 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 1. 2014, č. j. MV-141459-5/VS-2013, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 17. 10. 2013, č. j. MSK 146075/2013, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o obnovu řízení ve věci provedení úpravy údajů jeho syna P. M., nar. x, v knize narození, vedené Magistrátem města Opavy. Současně stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce v osobě advokáta Mgr. Františka Drlíka.

Městský soud v Praze postoupil usnesením ze dne 30. 1. 2014, č. j. 3 A 10/2014 – 15 tuto věc Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), jako soudu místně příslušnému k jejímu projednání a rozhodnutí. Stěžovatel toto rozhodnutí napadl kasační stížností a současně požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 2. 4. 2014, č. j. 2 As 43/2014 - 11, těmto návrhům stěžovatele nevyhověl, neboť dospěl k závěru, že jeho kasační stížnost představuje zjevně neúspěšný návrh a předpoklady pro osvobození od soudních poplatků podle § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tak nebyly splněny. Protože stěžovatel soudní poplatek nezaplatil a nepředložil plnou moc udělenou advokátovi ani po výzvě, usnesením ze dne 23. 7. 2014, č. j. 2 As 43/2014 - 56, zdejší soud řízení o kasační stížnosti zastavil.

Poté, co toto rozhodnutí nabylo právní moci, krajský soud napadeným usnesením zamítl žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů.

Krajský soud přitom dospěl k závěru, že podaná žaloba zjevně nemůže být úspěšná, neboť stěžovatel neuvádí žádné nové skutečnosti, které by nebyly předmětem soudního přezkumu v předcházejících řízeních, kdy zejména se správní orgány i soudy zabývaly námitkou padělání prohlášení rodičů o jméně a příjmení P. M. a absencí pravomocného rozhodnutí o popření otcovství k této osobě.

Usnesení krajského soudu napadl stěžovatel nyní projednávanou kasační stížností, v níž odkázal na kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti stěžovatel především obsáhle opakuje svá tvrzení uplatněná v řízení před žalovaným a žádá po zdejším soudu, aby zrušil napadené usnesení krajského soudu.

Co se týče podmínek řízení o kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud vzhledem ke specifické povaze napadeného usnesení netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem. Trvání na těchto požadavcích by totiž znamenalo další řetězení téhož problému, a vedlo by k popření cíle, jenž účastník podáním žádosti sledoval a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti, v němž má být zkoumán závěr o tom, zda účastník měl být od soudních poplatků osvobozen či nikoliv a zda mu měl být ustaven zástupce. K danému srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, a ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77 (všechna zde citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

Podmínky, za nichž může být stěžovatel osvobozen od soudních poplatků, jsou upraveny v ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je rozhodnutí o tom, zda lze v řízení žalobě přiznat účastníku řízení osvobození od soudních poplatků, vázáno na prokázání okolnosti, že účastník řízení nemá dostatečné prostředky. Současně však věta druhá citovaného ustanovení stanoví, že žádost je třeba zamítnout, dospěje-li soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný. Proto je třeba, aby se soud posuzující existenci podmínek pro osvobození od soudních poplatků nejprve zabýval a vypořádal s otázkou zjevné neúspěšnosti tohoto návrhu a teprve poté přihlížel k majetkovým poměrům žadatele. Opačný postup, tj. primární prokazování nedostatku prostředků žadatelem a teprve následné zkoumání zjevné neúspěšnosti návrhu soudem, by totiž bylo evidentně v rozporu se smyslem tohoto zákonného ustanovení. Výše uvedené závěry potvrzuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu, který vyslovil, že při

pokračování

rozhodování o žádosti žalobců o osvobození od soudních poplatků se soud „nejprve musí vypořádat s otázkou zjevné neúspěšnosti návrhu. V případě, že soud dospěje k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, nezabývá se už dále majetkovými a výdělkovými poměry účastníka, ale osvobození od soudního poplatku nepřiznává“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2007, č. j. 4 As 4/2006 - 59, dostupný na www.nssoud.cz).

Z předloženého spisu krajského soudu zdejší soud ověřil, že v projednávané věci krajský soud popsáním způsobem postupoval. Po zvážení všech okolností případu stěžovatele krajský soud konstatoval zjevnou neúspěšnost žaloby, zejména s ohledem na skutečnost, že se stěžovatel domáhal odstranění údaje o jeho otcovství k P. M. již ve správním řízení vedeném v letech 2003 – 2006, z něž vzešlo konečné rozhodnutí, které bylo krajským soudem přezkoumáváno v řízení vedeném pod sp. zn. 22 Ca 21/2006 a Nejvyšším správním soudem v řízení vedeném pod sp. zn. 7 As 73/2009. Stěžovatel rovněž napadl rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 23. 9. 2013, č. j. MSK 132515/2013 žalobou u krajského soudu, o níž bylo vedeno řízení pod sp. zn. 22 A 129/2013, jež bylo zastaveno. V posuzovaném případě přitom stěžovatel neuvedl žádné nové skutečnosti a důkazy, které by již dříve nebyly předmětem soudního přezkumu.

Krajský soud se tedy v předmětné věci důvodně zabýval otázkou zjevné neúspěšnosti žaloby stěžovatele a s ohledem na vázanost možnosti ustanovit účastníku zástupce z řad advokátů za splnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků podle § 35 odst. 8 s. ř. s. stěžovateli oprávněně nevyhověl ani v žádosti o ustanovení zástupce.

Nejvyšší správní soud shledal, že krajský soud jednal správně, když nejen posoudil splnění všech podmínek stanovených v § 36 odst. 3 s. ř. s., ale současně také zhodnotil povahu sporu a způsob vedení řízení ze strany stěžovatele, který má snahu zahajovat nová řízení v již ukončené věci. Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel vede mnoho dalších soudních řízení (v současné době již bezmála 180 sporů před NSS), které svým obsahem korespondují s nyní projednávanou věcí a jeho postup je de facto ve všech řízeních totožný. Z uvedeného je rovněž zřejmé, že stěžovatel je s formálními podmínkami podání žaloby včetně povinnosti zaplatit soudní poplatek velice dobře obeznámen. Nejvyšší správní soud tak má za to, že krajský soud v odůvodnění kasační stížnosti napadeného usnesení jasně a srozumitelně uvedl důvody, na jejichž základě žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků zamítl.

Skutečnost, kterou stěžovatel žádným způsobem nerozporuje, je, že dosud soudní poplatek nezaplatil. Ze spisu vyplývá, že krajskému soud ostatně ani nijak neprokázal, že nemá na vedení řízení dostatečné prostředky. Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížností napadené usnesení krajského soudu netrpí nezákonností ani jakoukoli jinou vadou, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 60 odst. 1 ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovaný, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady přesahující jeho běžnou činnost nevynaložil, proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (ustanovení § 53 odst. 3, ustanovení § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 20. listopadu 2014

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu